

Gengångare.

En gumma i Bedinge hade en gång lyckats smussla undan en oblat, när hon gick till nattvarden. Oblaten gav hon sin ko, för att denna skulle bliva oemottaglig för trolldom. Sedan gumman dött såg man emellertid ofta, att hon gick igen. Hon brukade stå framför kon och sticka handen i halsen på denna, för att hämta tillbaka oblaten.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3216

Algot Helgeström
1931

Kyrkklockorna i Skurups kyrka.

Det skulle gjutas klockor till Skurups kyrka, och en mästare i Köpenhamn hade åtagit sig arbetet. Han sände en gesäll till Skurup för att verkställa gjutningen. Fröknen på Skurupsgården kom med ett helt förkläde fullt med silversaker, som skulle smältas ned och blandas med malmen, och när klockorna voro färdiga gävo de en sådan klang, att ringaren blev döv första gången han ringde i dem. Mästaren var inne i Köpenhamn, men han hörde ljudet dit och blev då rädd, att gesällen var honom överlägsen. Denne begav sig till Ystad för att söka båtlägenhet till Köpenhamn, men mästaren kom och mötte honom och slog ihjäl honom, varefter han begravde honom i en stendös. För att dämpa klangen i klockorna måste man sedan göra några hål i dem och gjuta bly i.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3216

ACC. NR. 3216

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör Förhuggaren och pysslingen sid 3-4.

Skriv endast på denna sida!

Förhuggaren och pysslingen.

På Dybecks gård hände det en följd av år, att förhuggaren dog kort efter huggningen. Detta berodde därpå, att när drängarna höggo säden, brukade en pyssling komma och hugga en mo bakom den siste drängen. Snart hade pysslingen huggit fast denne, som då gick ut, varefter pysslingen tog även hans mo. Så fortsatte det ända tills pysslingen hade nått förhuggaren, till vars ära det hörde att icke gå ut, men han blev snart fasthuggen, om han än var aldrig så rask, och han fick därför sätta livet till. Ett år fick man emellertid en förhuggare, som hade föresatt sig att klara sig med pysslingen. Han gick till en gammal gumma, som kunde mer än "mimsa me mongen" och fick av henne en lie, varmed han skulle kunna bestå provet. Han fick emellertid inte slipa eller stryka lien och inte heller titta i eggen. Vid huggningen gick det som vanligt. Pysslingen högg fast den ene efter den andre av drängarna, men förhuggaren kunde han inte nå. När de

hade huggit en stund sade han: "Skall du inte fibba?"
"Hugga i dag och fibba i morgon," svarade då förhuggaren
och högg vidare. Denne fick därför behålla livet och fort-
satte att vara förhuggare i flera år, och aktade sig hela
tiden noga för att slipa eller stryka lien eller titta i
eggen. När drängarna hade varit ute och huggit, brukade
de åka hem och höllo då liarna utanför vagnen. En gång
kom då vagnen för nära en stenstolpe vid vägen, och för-
huggarens lie högg den mitt av. "Nu fick du väl ändå nog",
sade då förhuggaren och tittade i eggen på lien. Det
visade sig då, att denna var en "horsatjöut".

(häst kaka)

En skatt.

Utanför Anders Månssons hus på Anders Sonesons ägor skall det ha legat en skatt. Anders Sonesons far gick en gång och plöjde där, och då stötte plogen mot en stor flat sten. Han tog upp stenen, och då stod där en kopparkittel full med guld och silver. Han tog inte skatten genast, men sedan kunde han inte finna den, fast han hade en slagruteman till hjälp. Man menade, att en lantbrukare, som hade ett "koställe" i trakten, hade tagit den. Det kunde han likväl inte ha gjort, ty han var så fattig, så lusen inte trivdes på honom.

Förvänd syn.

Rapp var en vandrande skomakaregesäll, som en gång kom till Äspö, där han fick arbete hos en mästare. Han hade på sina vandringar lärt sig att förvända synen på folk. En gång blev Rapp och skomakaren ovänner och han hotade, att om inte skomakaren gav sig skulle han sluka hans gumma. Detta skrattade skomakaren åt, men Rapp gav sig verkligen till att sluka gumman, och till sist såg skomakaren bara tofflorna, som stucko ut ur munnen. Då blev han rädd och sprang efter hjälp, men när han kom tillbaka satt gumman vid sidan om Rapp och pratade.

Förvänd syn.

En gång hade Rapp åtagit sig att krypa genom en stor stock. Folk såg hur han kröp in i stocken och hörde hur hur det knastrade i den. Då kom det en gumma dit och såg, att folk stod och tittade på stocken. "Vad glor ni på?" sade hon. "Ser ni inte, att han kryper ovanpå stocken." Så snart hon hade sagt det sågo alla, att hon hade rätt. Men Rapp tog ut hämnd, ty plötsligt upptäckte gumman, att hon stod i vatten, och vart hon vände sig trampade hon i vatten, medan alla de övriga stodo torrskodda.

Talesätt.

"Här ä' ja'", sa Per Anners påg, när han sadd i mad-
skabed.

Prostens hong o'smeens Sjanna ä' di räliaste männi-
skorna i Äspö by.

"De' ä' gott o'få rent po si", sa Tue, när han vände
skjortan en gång i månaden.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3216

Tidstecken.

Göken skall sluta gala, när han ser den förste höstacken.

Man skall så korn, när päronblommorna falla på hästarna.

När Erik ger ax, skall Olof ge kaka.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3216

Örnen och liljan.

1. Uti dalens fann
i den lugna hamn
växte liljan så fager och skön.
Skild från världsbullrets larm,
smekt av vårsol så varm
stod hon klädd i en värmantel grön.
2. Liten liljeknopp
slog sitt öga upp
mot den molnfria himmelen blå.
Morgonrodnaden brann.
Daggens pärla försvann.
Sångarskaran en drill hördes slå.

3 Skön stod liljan.

Skön sin dräkt hon bär

på den plats hon av Skaparen fick.

Ingen oro hon hör.

Ingen sorg henne stör.

Hennes lovsång till himmelen gick.

4 Mången fågel fri

flög där lätt förbi.

Mången stormvind i fjärran dog bort.

Bäcken sorlar än,

sjöng en sång för sin vän.

Liten lilja, din sällhet är kort.

5 Örnen svingar sig

på en luftig stig

fick se liljan i undangömd dal.

"Vil! du följa mig på

på min luftiga stråt",

så var frestarens förföriska tal.

6. "Nej", sad liljan, "jag
finner ej behag,
att som du fara världen omkring.
Dalen är mig så kär.
Skaparen satt mig där.
Far du stolte och se dig omkring."

7. Örnen flög sin kos
upp till Alpens ros
men kom åter till dalen gen.
"Liten lilja, du är
alltför skön att stå här.
Kom, jag bär dig på färden min vän."

8. "Tack, men jag kan ej
lämna dalen, nej,
ty min skapare satt mig där.
Ingen skönhet så stor
uppå jorden jag tror
som den dal, som min skapare gjort."

9. Örnen fjärran drog

och åt liljan log.

"En gång skall du mig följa till slut.

Nästa morgon, som gryr,

kosan till dig jag styr.

Det jag täljer skall mana dig ut."

10. Dagen inne var.

Solen lyste klar.

Örnen talte till liljan så väl

om den skönhet och glans,

som i världsvimlet fanns,

och var lilja blev frestarens träl.

11. Skaparen glömdes bort.

Upp till kullen blott

fördes liljan, och färden gick fort.

Men den färden var nog.

Liten lilja hon dog,

ty mot skaparens vilja hon gjort.

12. Du, som hörde min sång,
ma du ej en gång
bliva fångad i frestarens garn.
Därför bliv på den plats,
du av skaparen satts.
Bliv du ett av hans lydiga barn.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3216